

# Womhaj Bóh!



Czísło 52.  
30. dez.

Lětnik 10.  
1900.

## Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihciziszczerńi w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

### Nowe lěto.

Lut. 2, 21.

„A jako so wóšom dnjom dopjelnjesche, so by to džěczatko wobřsane bylo; bě jeho mjeno narjeknjene Jesuž, kotrež mjenowane běšche wot jandžela, přjedy dyžli wón so w macžetnym žiwocze podjal bě.“

Je rjane waschnje, so so małemu džěsczu, hdyž so wufšeczije, nowe mjeno da. Nowe mjeno dyrbi na nowe bycze pokasacž, kotrež je runje psches šaschczěpjenje do trojenicžeho Boha dostało a pucze pokasacž, po kotrychž ma nětko czahnyč.

Stare lěto je so minyło, nowe je so s hlubokoščow wěcznosće šbėhnyło. Jene lěto po druhim czehuje wotšal we wschelakim pscheměnjenju. Njeje dha stroschtne, so so nam jako napišmo, niz jenož sa tele abo tamne lěto, ale sa kóžde lěto, kotrež nam Boža hnada wobradži, w šwjatym šćenju na džěń noweho lěta Jesužowe drohe, njesachodne, šbožabohate mjeno napschecziwo šwěczi?

Wonkach na šwěcze pschihotuja so wschudzom nowe wězy; šchtožkuliz pak pschińdže, njech je měr abo njeměr, šbože abo njesbože; jene wěmy wěscze a jasnje, — tež tole lěto a kóžde pschichodne lěto steji pod šzeptarjom wulkeho njebjeskeho krala. „W jeho mjenje maja so pokladowacž wschitke kolena tych, kiž w njebjesach a na semi a pod semju šu.“ (Fil. 2, 10.) A jenož tón, kiž ma na

czole jeho mjeno, dyrbi wutracž, woprawdže žimy bycž hacž do wěcznosće. (Sjew. Jan. 3, 12.)

So wschelakim waschnju budže tež tele lěto šchizž nam hrosnyč, štyšł a šrudoba, nusa a tradanje naš wobdawacž. Šchto to wuczini? W jeho mjenje mamy my žiwjenje (Jan. 20, 31), a šchtož so spróžny a wobczěženy czuje, namaka pola njeho wofšewjenje a wotpoczink. Bědžicž budže so, horzo so bědžicž pschecziwo leknosćzi a šłosćzi štareho człowjeka, njepscheczelej w našej šamšnej wutrobje — budž pak stroschtny; šchtož do jeho mjena wěri, je Bože džěcžo a ma Božu hnadu wěštu; wón njebudže wjazny šudženy (Jan. 3, 18.) a byrnjež měł so pschecziwo wjazny hacž jenemu štemu duchej bědžicž, wón budže šhwalicž móž s wuczownikami: „Nježe, tež czerczi šu nam w twojim mjenje poddaczi“ (Lut. 10, 12); wón budže dobywacž na wschěch mozach czěmnosće.

Na hańbje a wuřměwanju Jesužowym wuřnawarjam tež tole lěto pobrachowacž njebudže, ale pišane steji: „Šbóžni šcže wy, hdyž waš hanja Šhryštufoweho mjena dla; pschetož tón duch, kiž duch je teje krašnosće a Boži je, wotpoczjuje na waš.“ (1. Pětr. 4, 14.)

Daježe nam teho dla, lubi pscheczeljo, stroschtui nuczczahnyč do noweho lěta w drohim Jesužowym mjenje. W nim chzemy so na naše džělo dacž: wone je czěžke, ale Jesuž je požohnuje; wone je próžy a šchidny polne, ale Jesuž je pschisłódschuje. W nim chzemy sa šwojim wuřtwjeczenjom, šwojim najmóžnišchim džělom stejecž: wjele je njepscheczelow w naš a wokoło naš, ale s Jesužom



wšchěch pšchewinjemy. W nim chzemy czerpjenje a kšchiz na šo wšacž: to je tym, kiž Jesuša njejnaja, najstrašnišče a najčezjšče: i Jesušom hinaf njewěmy, hacž šo pucž pšches wjele srudoby do Božeho kralestwa dže, i nim pať šmy šebi wěšči, šo czerpjenja tuteho cžaša hódne nješbu teje pšche měru wulkeje krašnosče, kotraž šo nad nami šjewicž budže.

O Jesu, Jesu, twoje mjeno  
Mi sapisch derje do dušche,  
So twoja wulka lubošč je  
We pomjatkú mi woštanje,  
So w mojim žylym žiwjenju  
Te Jesuš na mni k widženju.

We twojim šwjatym šlódkim mjenje  
Mam Božu Wótžnu wutrobu,  
Kaž tam ju maju wušwoleni,  
Šdyž tež tu hišchče wojuju.  
Ach, hdy by hrěšnik wjedžal to,  
By tebi bórny podal šo.

Šso modlimy we twojim mjenje,  
Kiž je to žórko lubošče,  
Wot kotroh'ž pija wumóženi  
Tam pšchi tebi do wěčnosče.  
My i nimi tebje czešćimy,  
Daj, šo tež my k nim pšchińdžemy.  
Šamjen.

## **Pucžowanie po Božim pišmje**

abo

**tajke myšle nadeńdžech, Bože šlowo cžitajo.**

Šodawa šwěrnny cžitaj „Šomhaj Bóh-a“.

(Šotracžowanie.)

### **1. knihi Wóšfašowe, 17. staw.**

A Abraham, wješoly hižo někotre lěta, šo ma šyna wot Šagary, bu nadobo šašo pokasany na nahu wěru; tuž džešče k Bohu: O, šo by Šmael pšched tobu žiwy byl! Šo by wón pšchibjeral, a šo by byl požohnowany wot tebje! Šo bychu wšchě šlubjenja žohnowanja na njeho pšchěšchle! Ša wšchaf chzu šo špolojicž i tym šymjenjom, kotrež šy mi hižo dal.“

Š tajkimi šlowami chzysche Abraham Boha wabicž, šo by šwoju wolu jašnišcho šjewil.

Abraham šebi šawěšče njebě pomyšlił, šo njemóže Šmael ša tak wulkotne powołanje wušwolenje hycž: wón bě wušchol se štrony šwojeje maczerje i poklateho Šamoweho naroda; wón běšče i kwoje a i cžěla (icž. šwj. Šana 1, 13) a běšče šo narodžil wot njewólňizy (Šal. 4, 22 šl.).

Ša to džešče Bóh: Šaj, woštanje, kaž šym prajil; njemóžu šwoje wulkotne a nadobne myšle šměnicž i twojimi niškimi a wšchědnymi: Sarah, wušwolena knježerka mjese wšchěmi žonami, wona, twoja mandželka po wšchěm prawu, budže tebi šyna porodžicž, a še šynom narodženym wot knježerki móžech šo bješ dwěla špolojicž ša šyna, narodženeho wot cželadňizy, še šynom wot pšchiložňizy, še šynom, narodženym po šylnošči mojeje wšchěhomozy ša šyna plodženeho po wšchědnosčzi pšchirody. Těho mašch potom, hdyž je šo narodžil Šsaaf — „šmēja šo“, rěšacž, šo by šo wopomniło to, šchtož šy ty dženša pšchi pšchipowjedženju jěho narodžjenja cžinił, a šchtož hišchče tež drušy budža po tebi cžinicž; pšchetož i nim, na kotrehož šym wot wšchěho špocžatka pšchi šwojich šlubjenjach špominaj, šo njeby trjebał i Šagaru šhrěšchicž, i nim chzu ja šwój wěčny šlub wobtwjerdžicž, a i jěho šymjenjom po nim.

Šódlu těho šym cže tež Šsmaela dla wušlyšchal, kotrehož mašch luběho, a kotryž jalo twoje šymjo šluscha do kola mojich žohnowanjom. Šlej, štało šo hižo je, šym jěho požohnował, doniž šy ty šo ša njeho modlił, a chzu jěho rozšplodžicž a wulzy jara

pšchisporjecž. Dwanacže wjěrchow, podobnje dwanacže išraelškim šplaham, budže wón plodžicž a i njeho budže wušhadžecž wulki lud. Kaž šym tebi šlubil cžělně požohnowanje, tak ma tajke došpolnje pšchěcž tež na njeho.

Šle mój šlub, po kotrymž chzu hycž twój Bóh a Bóh twojeho šymjenja po tebi, njemóžu dacž pšchěhadžecž na njeho; tón chzu ja jenicžy ščžinicž i Šsaafom, kotrehož budže tebi Sarah porodžicž. w tutihu cžašu w druhim lěče.

Tak doštanje šlubjenje tež nětko po cžašu šwoju došpolnu wěštosč.

A Bóh pšchěsta i nim rěčecž; wšchafu běšče jěho došpolnje šawjedł do šaradženjom šwojeje mudrošče a hnady. A Bóh njeminy šo jemu trašch nahle, ale štpi widžomnje po pšchiswatej cžłowškej poštwaje horje wot Abrahamama.

Tajke šjewjenje njedyrbješče šo jemu pošdžišcho šššdacž, jako by był šamón šón abo wobraš jěho pomyšljenjom; wón měješče wěšty hycž těho, šo je Bóh šawěšče a po cžěle i nim porěčal.

(Šotracžowanie.)

## **Šodowne špěwy.**

Ša 5-lětně džěcži.

Ša njewěm prajicž wjele,  
Šššm mólcžki, šnadnušchki,  
Dokelž je pšchisčlo dele  
Šo Bože džěcžatko.

Dha mojej rucžy štyknu,  
Kaž macž mje wucžila,  
A Bože džěcžko prošču,  
Šo mi tež wobradža.

Ša 12-lětně džěcži.

Bohu cžešč we wyšokosčzi,  
Měr na šemi njech nětk knježi,  
Šo je ta wješ'la powješč k nam,  
Kiž dženš' je wobradžena nam.

Tak dženš' šyncži pšche wšchě kraje  
A šchumi pšches pola a haje,  
Tak něhdy hlošy klinežachu  
Šym paštyrjam tam na polu.

A pšches tu nóz šo šablišchčješče  
K nam dele hwěšda rošjašnjješče,  
Šnych mudrych i ranja wjedžješče,  
Šdžesch šbóžnik w měrje ležješče.

W Bethlehemje w šnadnej hródži  
Šu namašany w małym žlobje,  
A powity do pelušchtow  
Mašch Jesuš, šbóžnik wutrobom.

Tam šo dele poklaknychu  
Pšched nim šo modlo, wobdarichu,  
A jandželjo k tom' špěwachu,  
Šo wšchitke hona klinežachu.

Kaž junu hwěšdy roššwětllichu  
Šu nóz wo tamnym šwjatym cžašu,  
Nětk roššwětli šchtom šodowny  
Šam šwjedžen jara wješchly.

Šdžež wšchudže na šchěrofej šemi  
Dženš' šchěščžijanski dom hdyž šteji,  
Šam šwěcža šo dženš krašnišče  
Še šwěcžki blyšchčžo šodowne.

Tak je nam dženša šašo i nowoh'  
Nětk Bože džěcžo wobradžalo,  
Šuž klinežy dženša tyšaz krocž;  
Š cžicha, šwjata, Boža nóz.

E. Šelaš.



## Pšiwěrk abo Bože swarnowanje.

Wiktor je Scheffel, snaty němiki pěnjec, wěšće pšiwěrijazy njebē. Ale šlědowazy podawł wón tež ženje srosuńil njeje; wo nim wón sam takle pišče:

„Mój pšeczel S. bēšče cžlowjet, kotryž kōždy dwěl wusamkne. Wojetka parschona, kajtaž so jenož myšlicž hodži, zyle strōšby, prosty, kotryž bēšče wschemu, sčtož je cžinjene a nasdate, napschecziwny. S. bēšče kawallerist a bēšče we wōjnje 1870/71 k temu postajeny, so by hońtwu na „franktireurow“ cžinił. Jeho wobhladniwošč, hymna frej, njebojastliwošč, khrōbkošč a swažliwošč jeho ja tajku straschnu službu wošebje kħmaneho cžinjachu.

S tuteho cžaša wón scžehowazy podawł powjeda:

»To bēšče cžopla, wot mēšacžka roškwētlena nōz, hdyž ja s nēkotrymi dowērliwymi wojakami se kwojeje schwadrony cžezki nadawł spytach, so bych sħonil, hdyž njepsczechel steji. Krajina bēšče nam jenož we wulkim snata; my wjedzachmy, so so pšched nami wulki lēš, sady njeho rune kufi a rola wupšchestrēwa a pšchi pošledniškej dwōr, na kotryž tufachmy, so je w. nim wošebita khowanta ja „franktireurow“ a tež sħlad wscheho teho, sčtož so k tšelenju trjeba. Wēš bēšče wjetšchi a hłubšchi, hacž bebi myšlachmy. A hacž runje so na wschē mōžue waschnje wobhladachmy, buchmy tola pšches wschelake sħamjenja na to pokasani, so kmy wot njepsczechela wobstupjeni a wobkēdžbowani. Sħizo bebi na to myšlachmy, hacž njeje pšchi tajkich wobstejnoščach lēpje, pšchi jašnym mēšacžku lēš wopušchczič, duž so na jedyn ras cžezke njewjedro hromadu scžahny, njebjeka so pomrōcžichu a wschitko kwełto bu do najwjetšej cžmy pšchewobrocžene. Ani ruki pšched kōbu widžecž njebē a bēšče storo njemōžua wēz, pucž do dwora namatač. Sħizo chzych so wobrocžicž a sašo nasad jēchacž, hdyž so njenadzizy w kħetrej dalokoscži kwełto sabkšny. — „Tam, hurra! tam dwōr leži“, mi mōj džekadnik pšchisħepta, a dalokowid do ruki wsawšchi ja wērnoscžu šlědžich. Woprawdže, kwełto so s wōknow kwečžejšče a so s cžakami sačēmni, kaž by rjekl, so so scženy tam a kēm kowaja. Sħtwa bēšče widžomnje wot njepsczechelow wobšadžena. My so wješelachmy. Cžma nam pomhaje, so mōžachmy so pšchiblicžicž. Wichor a deschcž teptanju konjow kšyschecž njedaschtaj. Mējachmy najlēpšchi wuhlad, so njewobkēdžbowani do blisťoscže pšchidžemny. Tak dha jēchachmy, najprjedy wobhladniwje, ale dokelž bēšče semja trawnik, bōršy kħetse a wōtrisħo. Na dobo bēšče semja twjerdšcha a tu a tam kamuschkata. Tola my ja kōbu jēchachmy; pšchetož kwełtošč bliže pšchidžē a ja džekacž mjeńschinom mōžachmy so najpošdžisħo dozpečž. Nadpadne bēšče, so ani plōt, ani jahroda blisťoscž dwora njewośnamjenješchtej, ale mōžno pať tež bēšče, so to wschitko tamnu stonu dwora ležesħe.

Sħiwēza mērnje steji a so křjedž howrjazeho wichora sħērom kwečži. Ja, jako přeni, přjedy druhich jēchajo, mējach wōcžko na kwełto kōžene, kotrehož jašnosč so w cžēmnošči hišchē bóle blisťoscžejšče. — Nadobo so nasťrōžich, a to tak nahle, so zyle bjes wjedženja konja nasad sħorhnych a s tym jēchazych sady mje sadžeržach. S wotewrjenymaj wōčjomaj — wōkšy mi w strōželach na hłowje stawachu — na bēlu žōnifu podobu hladach, kotraž so nahle pšchede mnu w cžmi sħewi a kwojej ruzy pšchecziwo mi wupšchestrē, kaž chzyla mje warnowacž, — moja macž! Sawēscže a woprawdže, moja macž, kajtaž bēšče, ale kotraž tola hizo dołhe lēta na cžichim pohrjebnišcžu doma, daloko wot wōjnšej hary a hōlka, wotpocžuje. Ja zyle wēscže widžach — kožde sħamjo jeje lubeho mileho woblicža, jeje wōcži, jeje rt, jeje sħtalt w bēłym kħmjertnym wōdžecžu. zyle tak, kaž kym ju pošledni ras połny sadwēlowazeje a sħyfnijeje boloscže widžal, přjedy hacž so kaschcž na pšchewo samkny. — A nētko nadobo pšchede mnu w cžēmnej nozy stejesħe — w dalokim zušym kraju w kħamotnej hōli. —

„Macži“, sawōlach, „macži!“

Džekadnik mje sašťrōžany sa ruku pšchimny.

„Bože dla, knjes rytmištrje!“ —

Duž so sħewjenje pšched mojomaj wōčjomaj sħubi. Jenož hišchē ras wona se wschēmi sħamjenjemi wulkeho sašťrōženja kwasħe: „Nasad!“ —

A potom mje sašo cžēmna nōz wobdawasħe. Žaneho kłowa mōžny, na konju kēdžach. Cžujach, kaž kōn spody mje tsħepotasħe a wrōcžo stupasħe.

„Knjes rytmištrje!“

„Šacert, njeiscže nicžo widželi?“ so sħōncžnje swažich prajicž.

„Nē, knjes rytmištrje — sħto?“

„A wy tež nicžo widželi njeiscže?“

„Nē, knjes rytmištrje“, satorhjeni sħeptachu.

„Stejczē, niž kroczele dale! Nam sħrach hrošy; Šacert, džerčczē mojego konja.“

Ja na semju sħocžich.

„Dajczē mi nēkotre kroczele do přēdka stupicž!“

Pod mojomaj nohomaj kamuschkata semja sħczerkotasħe, kamjen wotpadže a ja kšyschach, kať so kulesħe a s ropotom dele padže kať do wulkeje hłubiny.

„Sħto to bē?“

Šħablaty stejach a bebi pšchemyšlowach, sħto bych cžinił, hacž bych kroczel dale sħol. Mēšacžk so s jašnymi pruhami pšches mōcžele pšchelama a ja pšched kōbu do hłubiny jeneje skały hladach, mjes tym so bē na druhim boku latačnja powšnjena.

To bēchu pašle, kotrež bēchu nam Janzowsojo powlakli. Wokomik sħmne strōžele pšches moje stawy džechu; hišchē dwē krocželi dale a my bychmy rošbicži we hłubiny leželi.

„Nasad, my kmy pšchi sħalach!“ pomaklu sawōlam a moji jēšni, kotřiz bēchu sħrach runje kaž ja wuhladali, konje wokolo sħorhnychu. Duž so hizo na tamnej stonje skały tšēla; kulki wšche naš hwišdaju, mojemu podwšchkej jena do tšēlby prašnje, ale tōn ma tež tšēlbu hnydom pšchi lizu a tšēli. Dwōjzy kmy do cžmy tšēlili — mēšacžk bēšče so sašo sħhowal —; žaneho njepsczechela wjazy njewidžimy, a nētko pšches wichory a deschcže do sħkitowazeho lēša kħwatamny. —

Šħale pošdžisħo, hdyž bēchmy pšchi kwojich derje wuħhowani, dopomnjecže na to, sčtož bēch runje nasħonil, s dživjej mozu na mije pšchidžē. Ja kwoju kħniju wotpinu, s dħbjaka bebi sħamjo mojeje lubeje njeboh macžerje wōsmu, na njo hladam a hladam, jo wokosħam a kaž džecžo plakam. Wujašjenje sa tute spōdžiwne sħewjenje nihdy namatal nješħym, kħiba to, so hizo bēch sa žiwjenje mojeje njeboh macžerje jeje najlubšche džecžo, wo kotrež wona pšchewo najwjetšchu staroscž mējesħe a nad kotrymž bēšče jeje luboscžiwa ruka stajnje wupšchestrjena. —

„Tak daloko mōj pšeczel“, Scheffel wobsamkny, „kř njeje ženje sħelal a kotremuž ja tutōn podawł kłowo po kłowje wērju. Ja kym hušto na to bebi pomyškil a so sħōžneho wobkucženja wješelil, so ani row macžernej luboscži mjesow nještaja; mjes tykžami pať drje je jenož jedyn, kotremuž so tajke nēšħto w cžašu najwjetšej nudy a sħracha sħewi.“

M. H.

## Prōstwa k Jesušeji.

O, sħōžny cžašo hodowny  
Ty kwojedžen wješela na semi,  
Ja wulki lōšcht mam wutrobny,  
Budž Bože džecžo nētko rjenje.

O, Jesu, praj, kať dħrbimny,  
Cži twoju luboscž wschitku placžicž,  
My wutrobu cži podamy  
Šōj do njei' nuts, nam pomhaj radžicž.

My chzemny tebe lubowacž,  
Daj bebi nasħe dušche kwojecžicž,  
Ty chzyl naš kwoērnje sħražowacž,  
Nas s twojim sħkitom stajnje wōdžicž.

O, daj, so žadyu sħy duch nam  
Nuts do wutroby njeby scžahnył,  
A so tam Boži jandžel sam  
Wot nasħich dušchow njeby cžahnył.

Tak, so my s myšlu pobožnej  
Sso k Bohu mōhli stajnje modlicž  
A s cžisťej dušchu ponižnej,  
Nas mōhl ty k Božom' trōnej wōdžicž.

E. Šelaš.

## Wschelake s blisťa a s daloka.

Nasħe „Pomhaj Bōh“ stupi do drugeho džekatka kwojeho wobstacža. Pšches Božu mōscž je so lēto a dale rošchērito. Pšchymy Bōha, so chzyl tež nasħe kōpjeno, kotrež chze jeho kraleštwu mjes Šserbami kšuzicž, dale žohnowacž. A wy, lubi cžitarjo, wōstancže nam tež dale kwoērni. Pomhajczē



nam nowych pscheczelow dobyć, kotřiž nasche łopjeno łobu cžitaja. Hdyž ho liczba cžitariow pschispori, możemy potom tež husezjischo rjane wobrašy posliczic. Wschittim, kotřiž ku nam pschi wudawanju nascheho njeđzelskeho łopjena pomhali, wupraji redaktor nutry dzał i proštwu, so chzyli nam tež dale pomhac.

**Gólcž, farać.**

— Evangeliske sakte hłowne misijoniste towarstwo je sažo „Deczaze łopjeno“ wudało, w kotrymž wo dary ja misijonisku kollektu, kotraž ho na tšjoch kralow hromadzuje, prošy. Tole „Deczaze łopjeno“ je ho tež do šerbsteje rěče pscheložilo a ho Šerbam roždawa. Lubi Šerbja, hdyž seže žohnowane hodny šwjeczili a pod blyšeczatym hodownym šchtomom stejeli, dopomněze ho w šmilnej lubosći na wbohich pohanjow, kotřiž hiščeze w cžemnosći khodža. Wopomněze, šchtož nam rjane „Deczaze łopjeno“ na kónzu praji: „Pšchinjescze na tšjoch kralow bohate dary temu džesczu, kotremuž něhdy pohanjow i daloskeho rańskeho kraja šloto, wyruch a maru i džakom ja to, so bė jim šbőzne šwětko žiwjenja šelhadžalo, pšchinjescze.“

— Anješ wučer Polak w Nješwacžidle je ho, šwoje pruhowanje derje wobstawiški, ja drugeho statneho wučerja w Nješwacžidle wušwolil.

## Sylwestra!

### Kónz lěta.

Czaš nimo je, to stare lěto mrěje  
A božemje wschittim krajam prajicž dže,  
šchěze hodžiny, hlaj, nowe lěto kčžje,  
Duž stare, šzeptar nowom' podacž chze.

Kral mrěje nětk a jeho lud saš' cžaka  
Na pošleduje nětk jeho šdychnjene,  
Tón cžaknik šchězercži, pošasować khwata:  
„Nětk bije wón“, nětk dofonjane je.

Někotre mlódne kčženja, dyrbjachu tež wumrjecž  
A nadžije polny pupk tež wotpanu,  
Šchtož nascha hordosč bė, to widžachmy ho škafycž  
A šchtož šej pschējachmy, nam njebu šlyšchane.

A tyžaz wutrowow nětk škoržby džeja  
We bolosnej nam hodžiny nětk pošlednjey,  
„A tola!“ najkhubšchi nječy dženša praja  
Šacž jim ho šlónčzna pruha šašwěčžila nej'.

D, prawy budž a njemorkotaj dale,  
Hdyž tež cži lěto kapku šboža jenož da,  
Budž džakowny a nješapomni wscho nahle,  
Šnješ ponižnje, hdyž bėšche njechoda.

Tež tebi sašo lěpsche cžakny kčžja,  
Po kőždej nožy ranje šelhadža,  
Hlaj, nowe šboža, i nowym lětom džeja  
A šrudžbu pscheměni do wješela.

E. Šelaš.

## Wjeřna wójnska šhronika i lěta 1870.

(Štónčenje.)

### Pomoz se wschěch bolow.

Łedma bėchu cžrjodny wojakow naschu wjeř wopušchžili, pschindže i bliska a i daloska telko darow lubosčje, so bu prjedawšchey žalosčji wotpomhane. Pschi tym špóšnachmy hakle lubosč nascheho luda. Najwjazy dostachu wotpaleni, psches moju ruku džeču 8000 frankow; podšjeraza komišija, kiž bė ho wušwolila, wuda tež wjazy tyžaz frankow. Š wješelom šwjeczachmy hodny, kőždy hólz wot kőždeje wěry došta nowe woblecženje, kőždy muž a kőžda žónska draštu. Šajte wješele! šmyli tež wjele šrudoby mēli, buchmy tola wschitzu bohacze trošchtowani.

Šajte je to šrudne žiwjenje, bjes žyrkwje bncž. To cžujachmy pschězo bóle. Ale fak nowu žyrkej dostacž? Pruska ma hiščeze je šobu cžinicž, pschetož wójna hrma dale. Šhuda wošada šmy. Šunu pschindže Šchwajzar nimo, widži naschu starosč a da nam 20 frankow jako přeni šakladny kamjei i nowej žyrkwi. Druhi

džen pschindže list je štrony Nanzig a toleć nutška. W lišče stejesche: „Ša, podwyschł, a moji mužoj šmy pomhali waschu žyrkej škafycž, nětko poščjelemy wam mały dar i twarjenju noweje. Wóh pomhaj wam dale!“ To bėšche šapocžatł.

Šas šedžach šrudny na rošpadanej muri mojeje žyrkwje a cžitach we Gošnerowych knihach. Duž štupi žusy šnješ ke mni a ho praschěsche: „Cžeho dla seže tak šrudny?“ Wón mje trošchtowasche prajo: „Evangeliska Němška was njebudže šabyčž!“ Dobrocžiny žušnik bėšche farać Nielsen i Potsdama. Wón wša tež wulku prošu na ho, pišasche do cžakopišow wo naschey nušy, pučowasche do wullich městow a prošchěsche dobrocželske towarstwa ša naš. Tak ho šta, so dary bohacze pschilhadžachu. Gustav-Adolfske towarstwo wotewri šwoju šmilnu ruku a bórny mējachmy 70,000 frankow hromadže. Bayerška kollekt šama wunješe 20,000 frankow. Šajte wješele! A tute žórlo lubosčje žórlesche ho dale. Šo wójnje bu naschim wšam wschitka nacžinjena šchoda wot štata šarunana. Ša žyrkej dostachmy hiščeze 68,000 frankow. Šhasťa wyschnosč pschiswoli 10,000 frankow a šhězor Wylem dari 30,000 frankow. Šajte bohactwo. Šaj, šawěscze, Wóh tón Anješ ma klucž i wschěm šjenježnym šašchěžkam.

Šižo w cžakopišach bėchu šchězdrimi dawarjo pišali, so njedyrbimy jenož mały žyrkwicžku natwaricž, ale krašny i njeby ho pošbėhowazy Boži dom. Pšchetož na te městno, hdyž je ho tajši wulki štuk štal, kaž dobyče pola Wórtha, tam šlyšcha tež rjany pomni rjaneje žyrkwje. To bėšche nam i wutrobny prajene. Na 2. dnju meje 1873 bu přeni kőčž podložł i twarej ryth a ša dwě lěče bėšche žyrkej hotowa, rjany i njeby ho wupinazy gothiski twar.

Šchtož bėšche němški general wo woblicžu stareje žyrkwje prajil: „Nječy ho pali, my wam ju sašo natwarimy!“ je ho rjenje dopjelnilo. Wschittim, kiž šu pomhali nam ju dotwaricž, pschiswolamy i wutrobny: Wóh wam to šaplacž!

Šešerbšchčžil

Dta Wicžas, cand. theol.

## Wuřhod se stareho lěta.

Božo wuřhod požohnuj,	Dha cžehi nětko božemje,
Hdyž se staroh' lěta džemy	Stare lěto, polne hnady,
A nasch nutškód pschemodžuj,	Twój cžak nětk ho minyl je,
Hdyž do nowoh' štipicž chžemy,	Wny pohladamy do šady,
Šaž šy w starym wodžil naš	Twoja šmilnosč, dobrotu
Tak budž i nami w nowym šaš'.	Še naš hacž šem wodžila.

Wodž naš luby Šesušo,  
Hdyž do nowoh' pschecročimy,  
Wodž naš, twoje štadleschko  
Dha my šmylicž njemóžemy,  
Wodž naš jenož tu a tam  
A twojim šbőžnym njebjemam.

E. Šelaš.

## Něšchto i rošpominanju.

Ambrosius by prajil: Šhryštufowa šhudoba je moje herbštowo.

Silešius wupraji: „Hdyž by ho Šhryštus tyžaz kőčž w Bethlehemje narodžil a niž w tebi, wostal ty wěčnyje šhubjeny.“

## Šudancžy.

Wón je šwjatemu šlužil, je bjes hrěcha byl, a tola njeje do njebjes pschischol.

[ʒoʂoʂ]

Naš wožni mały wobdarja, nam w šmyje wjele wopruja.

[ʒyʂoʂ]

## Daliske dobrowólne dary ša wbohe armeniske šhroty:

Š Šupjanskeje wošady psches i. šararja Miklu:  
Na Šěšchkež šchěčžinach w Bronju nahr. . . . . 5 hr.  
Wot A. M. we Šupoj . . . . . 1 =

Hromadže: 6 hr.

W mjenje wobohich šhrotow praji wutrobny džak

Gólcž, redaktor.